

UNIA EUROPEJSKA

PARLAMENT EUROPEJSKI

RADA

**Bruksela, 16 lipca 2014 r.
(OR. en)**

2012/0163 (COD)

PE-CONS 92/14

**WTO 143
FDI 11
CODEC 1112**

AKTY USTAWODAWCZE I INNE INSTRUMENTY

Dotyczy: ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY ustanawiające ramy zarządzania odpowiedzialnością finansową związaną z trybunałami do spraw rozstrzygania sporów między inwestorem a państwem, utworzonymi na mocy umów międzynarodowych, których stroną jest Unia Europejska

---

ROZPORZĄDZENIE
PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) nr .../2014

z dnia

**ustanawiające ramy zarządzania odpowiedzialnością finansową
związaną z trybunałami do spraw rozstrzygania sporów między inwestorem a państwem,
utworzonymi na mocy umów międzynarodowych, których stroną jest Unia Europejska**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 207 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą¹,

---

¹ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 16 kwietnia 2014 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia ... .

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Od czasu wejścia w życie Traktatu z Lizbony bezpośrednie inwestycje zagraniczne znajdują się w wykazie kwestii wchodzących w zakres wspólnej polityki handlowej. Zgodnie z art. 3 ust. 1 lit. e) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) Unia ma wyłączne kompetencje w odniesieniu do wspólnej polityki handlowej i może być stroną umów międzynarodowych obejmujących postanowienia dotyczące bezpośrednich inwestycji zagranicznych.
- (2) Umowy przewidujące ochronę inwestycji mogą obejmować mechanizm rozstrzygania sporów między inwestorem a państwem, który pozwala inwestorowi z państwa trzeciego występować z roszczeniem wobec państwa, w którym dokonał inwestycji. Rozstrzygnięcie sporów między inwestorem a państwem może prowadzić do przyznania odszkodowania pieniężnego. Ponadto w każdej takiej sprawie nieuniknione są znaczne koszty postępowania arbitrażowego oraz koszty związane z obroną w danej sprawie.
- (3) Międzynarodowa odpowiedzialność za traktowanie stanowiące przedmiot toczącego się sporu odpowiada podziałowi kompetencji między Unią a państwami członkowskimi. W konsekwencji Unia będzie co do zasady odpowiedzialna za odniesienie się do wszelkich roszczeń dotyczących zarzutu naruszenia zasad zawartych w umowie podlegających wyłącznej kompetencji Unii, bez względu na to, czy dane traktowanie jest przyznane przez samą Unię, czy przez państwo członkowskie.
- (4) Umowy zawierane przez Unię powinny przyznawać zagranicznym inwestorom tak samo wysoki poziom ochrony, jak ten, który zgodnie z prawem Unii i ogólnymi zasadami wspólnymi dla ustawodawstw państw członkowskich przysługuje inwestorom z Unii, ale nie poziom wyższy. Umowy zawierane przez Unię powinny zapewniać, by respektowane i chronione były jej uprawnienia ustawodawcze i prawo do regulowania.

- (5) W przypadku gdy Unia, jako podmiot posiadający osobowość prawną, ponosi odpowiedzialność międzynarodową za przyznane traktowanie, oczekuje się, że zgodnie z prawem międzynarodowym dokona wszelkich płatności wynikających z niekorzystnego orzeczenia i poniesie koszty wszelkich sporów. Niekorzystne orzeczenie może jednak potencjalnie wynikać z traktowania przyznanego przez samą Unię albo z traktowania przyznanego przez państwo członkowskie. Dokonywanie płatności wynikających z orzeczenia i kosztów arbitrażu z budżetu Unii, w przypadku gdy traktowanie zostało przyznane przez państwo członkowskie, byłoby zatem niesprawiedliwe, chyba że dane traktowanie jest wymagane przez prawo Unii. Dlatego należy podzielić odpowiedzialność finansową, w rozumieniu prawa Unii, między samą Unię a państwo członkowskie odpowiedzialne za przyznane traktowanie, na podstawie kryteriów określonych w niniejszym rozporządzeniu.
- (6) W swojej rezolucji z dnia 6 kwietnia 2011 r. w sprawie przyszłej europejskiej polityki inwestycji międzynarodowych Parlament Europejski wyraźnie wezwał do stworzenia mechanizmu przewidzianego w niniejszym rozporządzeniu. Ponadto w swoich konkluzjach z dnia 25 października 2010 r. na temat kompleksowej polityki dotyczącej inwestycji międzynarodowych Rada zwróciła się do Komisji o zbadanie tej kwestii.

- (7) Odpowiedzialność finansową należy przypisać jednostce odpowiedzialnej za traktowanie uznane za sprzeczne z odpowiednimi postanowieniami umowy. Sama Unia powinna zatem ponosić odpowiedzialność finansową, w przypadku gdy odnośne traktowanie przyznane jest przez instytucję, organ lub jednostkę organizacyjną Unii. Zainteresowane państwo członkowskie powinno ponosić odpowiedzialność finansową, w przypadku gdy odnośne traktowanie zostało przyznane przez to państwo członkowskie. Jeśli jednak państwo członkowskie działa w sposób wymagany przez prawo Unii, na przykład dokonując transpozycji dyrektywy przyjętej przez Unię, to właśnie Unia powinna ponosić odpowiedzialność finansową w zakresie, w jakim traktowanie to jest wymagane przez prawo Unii. Niniejsze rozporządzenie powinno również przewidywać możliwość, że indywidualne przypadki dotyczą zarówno traktowania przyznanego przez państwo członkowskie, jak i wymaganego przez prawo Unii i powinno obejmować wszystkie działania podejmowane przez państwa członkowskie i przez Unię. W takich przypadkach państwa członkowskie i Unia powinny ponosić odpowiedzialność finansową za dane traktowanie przyznane przez dane państwo członkowskie lub Unię.
- (8) Unia powinna zawsze występować jako pozwany, w przypadku gdy spór dotyczy wyłącznie traktowania przyznanego przez instytucje, organy lub jednostki organizacyjne Unii, tak aby to Unia ponosiła potencjalną odpowiedzialność finansową wynikającą ze sporu zgodnie z powyższymi kryteriami.
- (9) W przypadku gdy państwo członkowskie ponosiłoby potencjalną odpowiedzialność finansową wynikającą ze sporu, sprawiedliwym i odpowiednim rozwiązaniem jest, by takie państwo członkowskie występowało jako pozwany, aby mogło uzasadnić traktowanie, jakie przyznało inwestorowi. Ustalenia określone w niniejszym rozporządzeniu mają zapewnić, by budżet Unii i niefinansowe zasoby Unii nie były obciążone, nawet tymczasowo, kosztami postępowania spornego ani płatnościami wynikającymi z orzeczenia wydanego na niekorzyść zainteresowanego państwa członkowskiego.

- (10) Państwa członkowskie mogą jednak preferować, żeby w tego rodzaju sporach jako pozwany występowała Unia, na przykład ze względu na techniczną wiedzę fachową. Dlatego też państwa członkowskie powinny mieć możliwość, by odmówić występowania w charakterze pozwanego, bez uszczerbku dla ich odpowiedzialności finansowej.
- (11) W celu zapewnienia odpowiedniej ochrony interesów Unii istotne jest, by w wyjątkowych okolicznościach sama Unia występowała jako pozwany w sporach dotyczących traktowania przyznanego przez państwo członkowskie. Okoliczności te ograniczają się do przypadków, w których spór obejmuje również traktowanie przyznane przez Unię, gdy okazuje się, że traktowanie przyznane przez państwo członkowskie jest wymagane prawem Unii, oraz gdy podobne traktowanie zostało zakwestionowane w powiązanim roszczeniu przeciwko Unii skierowanym do Światowej Organizacji Handlu (WTO), gdzie ustanowiono zespół orzekający, a roszczenie to dotyczy tej samej konkretnej kwestii prawnej i niezbędne jest zapewnienie spójnej argumentacji w sprawie na forum WTO.
- (12) W przypadku gdy Unia występuje jako pozwany w sprawach dotyczących środków państw członkowskich, Komisja powinna prowadzić jej obronę w sposób, który chroni interesy finansowe zainteresowanego państwa członkowskiego.
- (13) Decyzje dotyczące tego, czy jako pozwany powinna występować Unia czy państwo członkowskie, powinny być podejmowane w ramach ustanowionych w niniejszym rozporządzeniu. Właściwe jest, by Komisja niezwłocznie informowała Parlament Europejski i Radę o sposobie, w jaki ramy te zastosowano.

- (14) Niniejsze rozporządzenie powinno określić pewne praktyczne ustalenia dotyczące prowadzenia postępowania arbitrażowego w przypadku sporów dotyczących traktowania przyznanego przez państwo członkowskie. Ustalenia te powinny mieć na celu jak najlepsze pokierowanie sporem przy jednoczesnym zapewnieniu zgodności z obowiązkiem lojalnej współpracy, o której mowa w art. 4 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE), oraz obrony i ochrony interesów zainteresowanego państwa członkowskiego.
- (15) W przypadku gdy jako pozwany występuje Unia, ustalenia takie powinny przewidywać bardzo bliską współpracę, w tym szybkie powiadamianie o wszelkich znaczących krokach proceduralnych, dostarczanie odpowiednich dokumentów, częste konsultacje i uczestnictwo w delegacji biorącej udział w postępowaniu.
- (16) W przypadku gdy jako pozwany występuje państwo członkowskie, powinno ono – zgodnie z obowiązkiem lojalnej współpracy, o której mowa w art. 4 ust. 3 TUE – informować Komisję o postępach w sprawie, a w szczególności zapewnić informowanie w odpowiednim czasie o wszelkich znaczących krokach proceduralnych, dostarczanie odpowiednich dokumentów, częste konsultacje i uczestnictwo w delegacji biorącej udział w postępowaniu. Należy również zapewnić Komisji odpowiednią możliwość wskazania wszelkich zagadnień prawnych lub wszelkich innych elementów będących przedmiotem zainteresowania Unii podniesionych w ramach sporu.

- (17) Bez uszczerbku dla wyniku postępowania arbitrażowego państwo członkowskie powinno mieć możliwość przyjęcia w każdej chwili odpowiedzialności finansowej w razie konieczności wypłaty odszkodowania. W takim przypadku państwo członkowskie i Komisja powinni mieć możliwość zawarcia porozumienia dotyczącego okresowej płatności kosztów oraz wypłaty odszkodowania. Takie przyjęcie odpowiedzialności nie oznacza akceptacji przez państwo członkowskie zasadności roszczenia, którego dotyczy spór. W takim przypadku Komisja powinna mieć możliwość przyjęcia decyzji zobowiązującej państwo członkowskie do utworzenia rezerwy na pokrycie takich kosztów. W przypadku gdy trybunał zasądzi koszty na rzecz Unii, Komisja powinna zapewnić, by każda zaliczka na koszty postępowania została niezwłocznie zwrócona zainteresowanemu państwu członkowskiemu.
- (18) W niektórych przypadkach, w celu uniknięcia kosztownego i zbędnego arbitrażu, właściwe może być osiągnięcie ugody. Należy ustanowić procedurę zawierania takich ugód. Procedura taka powinna umożliwić Komisji, stanowiącej zgodnie z procedurą sprawdzającą, zawarcie ugody w danej sprawie wiążącej się z odpowiedzialnością finansową Unii, jeżeli byłoby to w interesie Unii. W przypadku gdy sprawa dotyczy również traktowania przyznanego przez państwo członkowskie, Unia powinna mieć możliwość zawarcia ugody w sprawie sporu, wyłącznie jeśli ugoda nie będzie mieć żadnego wpływu na finanse ani na budżet zainteresowanego państwa członkowskiego. W takich przypadkach właściwe jest utrzymywanie bliskiej współpracy i konsultacji między Komisją a zainteresowanym państwem członkowskim. Państwo członkowskie powinno mieć przez cały czas możliwość zawarcia ugody, pod warunkiem że akceptuje pełną odpowiedzialność finansową i że ugoda taka jest zgodna z prawem Unii.

- (19) Jeżeli orzeczenie wydano na niekorzyść Unii, należy niezwłocznie dokonać płatności wynikającej z tego orzeczenia. Komisja powinna dokonać ustaleń dotyczących takich płatności, chyba że państwo członkowskie przyjęło już odpowiedzialność finansową.
- (20) Komisja powinna prowadzić ściśle konsultacje z zainteresowanym państwem członkowskim w celu osiągnięcia porozumienia w sprawie rozdziału odpowiedzialności finansowej. W przypadku gdy Komisja stwierdzi, że odpowiedzialne jest państwo członkowskie, a państwo członkowskie nie akceptuje tego ustalenia, Komisja powinna dokonać płatności wynikającej z orzeczenia, ale powinna również wydać decyzję skierowaną do tego państwa członkowskiego z żądaniem przekazania odnośnych kwot do budżetu Unii, wraz z mającymi zastosowanie odsetkami. Należne odsetki należy określić na podstawie art. 78 ust. 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012¹. W przypadkach gdy państwo członkowskie uzna, że decyzja nie spełnia kryteriów określonych w niniejszym rozporządzeniu, może powołać się na art. 263 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

---

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 (Dz.U. L 298 z 26.10.2012, s. 1).

- (21) Budżet Unii powinien zapewniać pokrycie wydatków wynikających z umów obejmujących postanowienia dotyczące bezpośrednich inwestycji zagranicznych, których stroną jest Unia i które przewidują rozstrzygnięcie sporów między inwestorem a państwem. W przypadku gdy państwa członkowskie ponoszą odpowiedzialność finansową na podstawie niniejszego rozporządzenia, Unia powinna być w stanie zgromadzić wkłady zainteresowanego państwa członkowskiego przed realizacją odpowiednich wydatków albo najpierw zrealizować te wydatki, a następnie otrzymać ich zwrot od zainteresowanego państwa członkowskiego. Powinno być możliwe stosowanie obu tych mechanizmów budżetowych, w zależności od tego, co jest wykonalne, zwłaszcza biorąc pod uwagę terminy. W przypadku obu mechanizmów wkłady lub zwroty wypłacane przez zainteresowane państwo członkowskie powinny być traktowane jako wewnętrzne dochody budżetu Unii przeznaczone na określony cel. Środki uzyskane dzięki tym wewnętrznym dochodom przeznaczonym na określony cel powinny nie tylko pokrywać odpowiednie wydatki, ale powinny kwalifikować się również do zasilenia innych części budżetu Unii, z których pochodziły pierwotne środki na realizację odpowiednich wydatków w ramach drugiego mechanizmu.
- (22) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze.

- (23) Wykonywanie uprawnień wykonawczych dotyczących art. 9 ust. 2 i 3, art. 13 ust. 1, art. 14 ust. 8, art. 15 ust. 3 oraz art. 16 ust. 3 powinno odbywać się zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011¹.
- (24) W przypadku przyjmowania decyzji dotyczących tego, że Unia będzie występować jako pozwany zgodnie z art. 9 ust. 2, należy stosować procedurę doradczą, biorąc pod uwagę, że Unia powinna przejąć obronę w takich sprawach, jednakże nadal powinno to podlegać kontroli ze strony państw członkowskich. Do celów przyjmowania decyzji dotyczących rozstrzygnięcia sporów zgodnie z art. 15 ust. 3 należy stosować procedurę doradczą, biorąc pod uwagę, że decyzje te będą miały co najwyżej tymczasowy wpływ na budżet Unii, ponieważ zainteresowane państwo członkowskie będzie zobowiązane do poniesienia wszelkiej odpowiedzialności finansowej wynikającej ze sporu, oraz ze względu na określone w niniejszym rozporządzeniu szczegółowe kryteria dotyczące dopuszczalności takich uгод,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

---

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

ROZDZIAŁ I

Przepisy ogólne

Artykuł 1

Zakres stosowania

1. Bez uszczerbku dla podziału kompetencji ustanowionego przez TFUE niniejsze rozporządzenie stosuje się do rozstrzygania sporów między inwestorem a państwem prowadzonych na podstawie umowy, której stroną jest Unia lub Unia i jej państwa członkowskie, i wszczynanych przez skarżącego z państwa trzeciego. W szczególności przyjęcie i stosowanie niniejszego rozporządzenia nie ma wpływu na określenie kompetencji ustanowionych Traktatami, w tym w stosunku do traktowania przyznanego przez państwa członkowskie lub Unię i zakwestionowanego przez skarżącego w ramach rozstrzygania sporów między inwestorem a państwem na podstawie umowy.
2. Do celów informacyjnych Komisja publikuje w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* i uaktualnia wykaz umów objętych zakresem stosowania niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- a) „umowa” oznacza każdą umowę międzynarodową obejmującą postanowienia dotyczące bezpośrednich inwestycji zagranicznych, której stroną jest Unia lub Unia i jej państwa członkowskie i która przewiduje rozstrzygnięcie sporów między inwestorem a państwem;
- b) „koszty wynikające z arbitrażu” oznaczają opłaty i koszty trybunału arbitrażowego i instytucji arbitrażowej oraz koszty zastępstwa i wydatki przyznane skarżącemu przez trybunał arbitrażowy, takie jak koszty tłumaczenia, koszty analizy prawnej i ekonomicznej, a także inne odpowiednie koszty odnoszące się do postępowania arbitrażowego;
- c) „spór” oznacza roszczenie wysunięte przez skarżącego przeciwko Unii lub państwu członkowskiemu na podstawie umowy i rozstrzygane przez trybunał arbitrażowy;
- d) „rozstrzygnięcie sporów między inwestorem a państwem” oznacza mechanizm przewidziany w umowie, przy pomocy którego skarżący może występować z roszczeniami wobec Unii lub państwa członkowskiego;
- e) „państwo członkowskie” oznacza co najmniej jedno państwo członkowskie Unii Europejskiej;
- f) „zainteresowane państwo członkowskie” oznacza państwo członkowskie, które przyznało traktowanie, co do którego twierdzi się, że jest niezgodne z umową;

- g) „odpowiedzialność finansowa” oznacza zobowiązanie do zapłaty kwoty przyznanej przez trybunał arbitrażowy lub uzgodnionej w ramach ugody i obejmującej koszty wynikające z arbitrażu;
- h) „ugoda” oznacza każde porozumienie między Unią lub państwem członkowskim, lub oboma, z jednej strony, oraz skarżącym, z drugiej strony, zgodnie z którym skarżący zgadza się nie dochodzić swoich roszczeń w zamian za wypłacenie pewnej kwoty lub za działanie inne niż wypłacenie środków pieniężnych, włączając w to przypadki, w których ugoda jest ujęta w orzeczeniu trybunału arbitrażowego;
- i) „trybunał arbitrażowy” oznacza każdą osobę lub organ wyznaczone na mocy umowy do orzekania w sporach między inwestorem a państwem;
- j) „skarżący” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną, która może wystąpić z roszczeniem w ramach rozstrzygnięcia sporów między inwestorem a państwem na podstawie umowy lub każdą osobę fizyczną lub prawną, na której rzecz zgodnie z prawem przeniesiono roszczenia skarżącego wynikające z umowy;
- k) „prawo Unii” oznacza TFUE i TUE, a także wszelkie akty prawne Unii, o których mowa w art. 288 akapit drugi, trzeci i czwarty TFUE oraz wszelkie umowy międzynarodowe, których stroną jest Unia lub Unia i jej państwa członkowskie; wyłącznie do celów niniejszego rozporządzenia „prawo Unii” nie oznacza przepisów dotyczących ochrony inwestycji zawartych w umowie;
- l) „wymagane przez prawo Unii” odnosi się do traktowania, w przypadku którego zainteresowane państwo członkowskie mogło uniknąć zarzucanego mu naruszenia umowy tylko poprzez niewywiązanie się z obowiązku wynikającego z prawa Unii, na przykład gdy nie ma ono prawa decydowania ani marginesu uznania w odniesieniu do rezultatu, jaki ma zostać osiągnięty.

ROZDZIAŁ II

Rozdział odpowiedzialności finansowej

Artykuł 3

Kryteria rozdziału

1. Odpowiedzialność finansową powstałą wskutek sporu wynikającego z umowy rozdziela się według następujących kryteriów:
  - a) Unia ponosi odpowiedzialność finansową wynikającą z traktowania przyznanego przez instytucje, organy lub jednostki organizacyjne Unii;
  - b) zainteresowane państwo członkowskie ponosi odpowiedzialność finansową wynikającą z traktowania przyznanego przez to państwo członkowskie;
  - c) w drodze wyjątku od lit. b) Unia ponosi odpowiedzialność finansową wynikającą z traktowania przyznanego przez państwo członkowskie, w przypadku gdy takie traktowanie było wymagane przez prawo Unii.

Niezależnie od akapitu pierwszego lit. c), w przypadku gdy zainteresowane państwo członkowskie jest zobowiązane do działania zgodnie z prawem Unii w celu usunięcia niezgodności wcześniejszego aktu prawnego z prawem Unii, to państwo członkowskie ponosi odpowiedzialność finansową, chyba że takie wcześniejszy akt prawny był wymagany przez prawo Unii.

2. W przypadkach przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu Komisja przyjmuje decyzję określającą odpowiedzialność finansową zainteresowanego państwa członkowskiego zgodnie z kryteriami ustanowionymi w ust. 1. Parlament Europejski i Rada są informowane o takiej decyzji.
3. Niezależnie od ust. 1 niniejszego artykułu, zainteresowane państwo członkowskie ponosi odpowiedzialność finansową, w przypadku gdy:
  - a) przyjęło ono potencjalną odpowiedzialność finansową zgodnie z art. 12; lub
  - b) zawiera ono ugodę zgodnie z art. 15.
4. Niezależnie od ust. 1 niniejszego artykułu Unia ponosi odpowiedzialność finansową, w przypadku gdy występuje jako pozwany zgodnie z art. 4.

ROZDZIAŁ III

Prowadzenie sporów

SEKCJA 1

PROWADZENIE SPORÓW DOTYCZĄCYCH TRAKTOWANIA PRYZNANEGO PRZEZ UNIĘ

Artykuł 4

Traktowanie przyznane przez Unię

1. Unia występuje jako pozwany w przypadku, gdy spór dotyczy traktowania przyznanego przez instytucje, organy lub jednostki organizacyjne Unii.
2. W przypadku gdy Komisja otrzyma od skarżącego wniosek o konsultacje lub zawiadomienie, w którym skarżący deklaruje swój zamiar wszczęcia postępowania arbitrażowego zgodnie z umową, niezwłocznie powiadamia o tym Parlament Europejski i Radę.

SEKCJA 2
PROWADZENIE SPORÓW DOTYCZĄCYCH TRAKTOWANIA
PRYZNANEGO PRZEZ PAŃSTWO CZŁONKOWSKIE

Artykuł 5

Traktowanie przyznane przez państwo członkowskie

Niniejszą sekcję stosuje się w sporach dotyczących, w pełni lub częściowo, traktowania przyznanego przez państwo członkowskie.

Artykuł 6

Współpraca i konsultacje między Komisją a zainteresowanym państwem członkowskim

1. Zgodnie z zasadą lojalnej współpracy, o której mowa w art. 4 ust. 3 TUE, Komisja i zainteresowane państwo członkowskie podejmują wszelkie niezbędne kroki w celu obrony i ochrony interesów Unii i zainteresowanego państwa członkowskiego.
2. Komisja i zainteresowane państwo członkowskie podejmują konsultacje dotyczące kierowania sporami zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, mając na uwadze terminy określone w niniejszym rozporządzeniu i w odnośnej umowie, oraz udostępniają sobie wzajemnie informacje, gdy są one istotne dla prowadzenia sporów.

Artykuł 7
Wniosek o konsultacje

1. W przypadku gdy Komisja otrzyma od skarżącego wniosek o konsultacje zgodnie z umową, niezwłocznie powiadamia o tym zainteresowane państwo członkowskie. W przypadku gdy państwo członkowskie zostało powiadomione o wniosku o konsultacje lub taki wniosek otrzymało, niezwłocznie informuje o tym Komisję.
2. Przedstawiciele zainteresowanego państwa członkowskiego i Komisji wchodzi w skład delegacji Unii biorącej udział w konsultacjach.
3. Zainteresowane państwo członkowskie i Komisja niezwłocznie dostarczają sobie wzajemnie istotne informacje dotyczące sprawy.
4. Komisja informuje Parlament Europejski i Radę o wszelkich takich wnioskach o konsultacje.

Artykuł 8

Zawiadomienie o zamiarze wszczęcia postępowania arbitrażowego

1. W przypadku gdy Komisja otrzyma zawiadomienie, w którym skarżący deklaruje swój zamiar wszczęcia postępowania arbitrażowego zgodnie z umową, niezwłocznie powiadamia o tym zainteresowane państwo członkowskie. W przypadku gdy skarżący deklaruje zamiar wszczęcia postępowania arbitrażowego przeciwko Unii lub państwu członkowskiemu, Komisja przekazuje Parlamentowi Europejskiemu i Radzie w terminie 15 dni roboczych od otrzymania tego zawiadomienia informacje o: nazwisku lub nazwie skarżącego, postanowieniach umowy, co do których twierdzi się, że zostały naruszone, sektorze gospodarczym, którego dotyczy sprawa, traktowaniu, co do którego twierdzi się, że stanowi naruszenie umowy, oraz wysokości roszczonego odszkodowania.
2. W przypadku gdy państwo członkowskie otrzyma zawiadomienie, w którym skarżący deklaruje swój zamiar wszczęcia postępowania arbitrażowego, niezwłocznie powiadamia o tym Komisję.
3. Komisja informuje Parlament Europejski i Radę o wszelkich takich zawiadomieniach o zamiarze wszczęcia postępowania arbitrażowego.

Artykuł 9
Status pozwanego

1. Zainteresowane państwo członkowskie występuje jako pozwany, chyba że zachodzi jedna z następujących sytuacji:

- a) Komisja po konsultacjach przeprowadzonych na mocy art. 6 podejmuje decyzję zgodnie z ust. 2 lub 3 niniejszego artykułu w terminie 45 dni od otrzymania zawiadomienia lub powiadomienia, o których mowa w art. 8; albo
- b) państwo członkowskie po konsultacjach przeprowadzonych na mocy art. 6 potwierdziło Komisji na piśmie w terminie 45 dni od otrzymania zawiadomienia lub powiadomienia, o których mowa w art. 8, że nie zamierza występować jako pozwany.

W przypadku zaistnienia którejkolwiek z sytuacji, o których mowa w lit. a) lub b), Unia występuje jako pozwany.

2. Komisja może, w drodze aktów wykonawczych, podjąć decyzję, opierając się na pełnej i wyważonej analizie stanu faktycznego oraz uzasadnieniu prawnym dostarczonych państwu członkowskim, zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 22 ust. 2, o występowaniu Unii jako pozwanego, jeżeli zachodzi jedna lub więcej z następujących okoliczności:

- a) Unia ponosiłaby całość lub przynajmniej część potencjalnej odpowiedzialności finansowej powstałej wskutek sporu zgodnie z kryteriami określonymi w art. 3; lub
- b) spór dotyczy również traktowania przyznanego przez instytucje, organy lub jednostki organizacyjne Unii.

3. Komisja może podjąć decyzję, w drodze aktów wykonawczych, opierając się na pełnej i wyważonej analizie stanu faktycznego oraz uzasadnieniu prawnym dostarczonych państwu członkowskim, zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 22 ust. 3, o występowaniu Unii jako pozwanego, jeżeli podobne traktowanie zostało zakwestionowane w powiązonym roszczeniu przeciwko Unii skierowanym do WTO, gdzie ustanowiono zespół orzekający, a roszczenie to dotyczy tej samej konkretnej kwestii prawnej i jeżeli niezbędne jest zapewnienie spójnej argumentacji w sprawie na forum WTO.
4. Podejmując działania zgodnie z niniejszym artykułem, Komisja zapewnia, by obrona Unii chroniła interesy finansowe zainteresowanego państwa członkowskiego.
5. Niezwłocznie po otrzymaniu zawiadomienia lub powiadomienia, o których mowa w art. 8, Komisja i zainteresowane państwo członkowskie podejmują konsultacje zgodnie z art. 6 dotyczące kierowania sprawą zgodnie z niniejszym artykułem. Komisja i zainteresowane państwo członkowskie zapewniają przestrzeganie wszelkich terminów określonych w umowie.
6. W przypadku gdy Unia występuje jako pozwany zgodnie z ust. 2 i 5 Komisja przed sfinalizowaniem i przedłożeniem jakiegokolwiek pisma procesowego lub jakiegokolwiek uwagi konsultuje się w ich sprawie z zainteresowanym państwem członkowskim. Przedstawiciele zainteresowanego państwa członkowskiego na wniosek tego państwa członkowskiego i na jego koszt wchodzi w skład delegacji Unii na wszelkie przesłuchania, a Komisja należycie uwzględnia interes tego państwa członkowskiego.
7. Komisja niezwłocznie informuje Parlament Europejski i Radę o każdym sporze, w którym stosuje się przepisy niniejszego artykułu, oraz o sposobie, w jaki zostały one zastosowane.

Artykuł 10

Prowadzenie postępowania arbitrażowego przez państwo członkowskie

1. W przypadku gdy państwo członkowskie występuje jako pozwany, na wszystkich etapach sporu, w tym na etapie ewentualnego unieważnienia, odwołania lub kontroli sądowej, państwo członkowskie zgodnie z art. 6:
  - a) dostarcza Komisji w odpowiednim czasie wszelkie odpowiednie dokumenty dotyczące postępowania;
  - b) informuje Komisję w odpowiednim czasie o wszelkich istotnych krokach proceduralnych oraz podejmuje na wniosek konsultacje z Komisją w celu należytego uwzględnienia wszelkich kwestii prawnych lub innych elementów interesu Unii podniesionych w ramach sporu i wskazanych przez Komisję w niewiążącej pisemnej analizie dostarczonej zainteresowanemu państwu członkowskiemu; oraz
  - c) zezwala przedstawicielom Komisji, na jej wniosek i jej własny koszt, na wejście w skład delegacji reprezentującej to państwo członkowskie.
2. Komisja dostarcza państwu członkowskiemu wszelkie odpowiednie dokumenty dotyczące postępowania, tak aby zapewnić jak najskuteczniejszą obronę.
3. Natychmiast po wydaniu orzeczenia, państwo członkowskie informuje Komisję. Komisja informuje Parlament Europejski i Radę.

Artykuł 11

Prowadzenie postępowania arbitrażowego przez Unię

1. Zgodnie z art. 6 następujące przepisy mają zastosowanie w postępowaniu arbitrażowym, w przypadku gdy Unia występuje jako pozwany w sporach, w których państwo członkowskie ponosiłoby całość lub część potencjalnej odpowiedzialności finansowej:
  - a) Komisja podejmuje wszelkie niezbędne środki mające na celu obronę i ochronę interesów zainteresowanego państwa członkowskiego;
  - b) zainteresowane państwo członkowskie zapewnia Komisji wszelką niezbędną pomoc;
  - c) Komisja dostarcza zainteresowanemu państwu członkowskiemu odpowiednie dokumenty dotyczące postępowania, na bieżąco informuje państwo członkowskie o wszelkich istotnych krokach proceduralnych i na wniosek zainteresowanego państwa członkowskiego w każdym przypadku podejmuje konsultacje z państwem członkowskim, tak aby zapewnić jak najskuteczniejszą obronę;
  - d) Komisja i zainteresowane państwo członkowskie przygotowują obronę, ściśle ze sobą współpracując; oraz
  - e) w skład delegacji Unii uczestniczącej w postępowaniu wchodzi Komisja i przedstawiciele zainteresowanego państwa członkowskiego, chyba że zainteresowane państwo członkowskie poinformuje Komisję, że nie zamierza wchodzić w skład delegacji uczestniczącej w postępowaniu.

2. Komisja regularnie informuje Parlament Europejski i Radę o postępach w postępowaniu arbitrażowym, o którym mowa w ust. 1.

Artykuł 12

Przyjęcie przez zainteresowane państwo członkowskie potencjalnej odpowiedzialności finansowej, w przypadku gdy pozwany jest Unia

W przypadku gdy Unia występuje jako pozwany w jakimkolwiek sporze, w którym państwo członkowskie ponosiłoby całość lub część potencjalnej odpowiedzialności finansowej, zainteresowane państwo członkowskie może w dowolnym momencie przyjąć wszelką potencjalną odpowiedzialność finansową wynikającą z arbitrażu. W tym celu zainteresowane państwo członkowskie i Komisja mogą poczynić ustalenia dotyczące, między innymi:

- a) mechanizmów okresowej płatności kosztów wynikających z arbitrażu;
- b) mechanizmów płatności wynikających z wszelkich orzeczeń wydanych na niekorzyść Unii.

ROZDZIAŁ IV

Ugodowe rozwiązywanie sporów w przypadku gdy pozwanym jest Unia

Artykuł 13

Ugodowe rozwiązywanie sporów dotyczących traktowania przyznanego przez Unię

1. Jeżeli Komisja uzna, że w interesie Unii leży ugodowe rozwiązanie sporu dotyczącego traktowania przyznanego wyłącznie przez Unię, może ona przyjąć akt wykonawczy w celu zatwierdzenia ugody. Ten akt wykonawczy przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 22 ust. 3.
2. Jeżeli ugoda wiąże się potencjalnie z działaniem innym niż zapłata kwoty pieniężnej, stosuje się procedury właściwe dla takich działań.

Artykuł 14

Ugodowe rozwiązywanie sporów dotyczących traktowania przyznanego w całości lub częściowo przez państwo członkowskie, w przypadku gdy Unia chce zawrzeć ugodę

1. W przypadku gdy Unia jest pozwanym w sporze dotyczącym traktowania przyznanego, w całości lub częściowo, przez państwo członkowskie a Komisja uzna, że ugodowe rozwiązanie sporu leży w interesie finansowym Unii, Komisja w pierwszej kolejności przeprowadza konsultacje z zainteresowanym państwem członkowskim zgodnie z art. 6. Państwo członkowskie również może zainicjować takie konsultacje z Komisją.

2. Jeżeli Komisja i zainteresowane państwo członkowskie zgadzają się na ugodowe rozwiązanie sporu, zainteresowane państwo członkowskie dokłada wszelkich starań, aby poczynić z Komisją ustalenia określające elementy niezbędne do wynegocjowania i wykonania ugody.
3. W przypadku gdy Unia jest pozwany w sporze, w wyniku którego państwo członkowskie poniosłoby odpowiedzialność finansową, a nie zachodzi żadna odpowiedzialność finansowa Unii, jedynie zainteresowane państwo członkowskie może ugodowo rozwiązać spór zgodnie z art. 15.
4. W przypadku gdy Unia jest pozwany zgodnie z art. 9 ust. 1 lit. b), Komisja może, po konsultacjach zgodnie z art. 6 ust. 1, podjąć decyzję o ugodowym rozwiązaniu sporu, jeżeli ugoda leży w interesie finansowym Unii. Podejmując taką decyzję, Komisja dostarcza pełną i wyważoną i analizę stanu faktycznego oraz uzasadnienie prawne wykazujące interesy finansowe Unii.
5. W przypadku gdy Unia jest pozwany w sporze zgodnie z art. 9 ust. 2, który dotyczy jedynie odpowiedzialności finansowej Unii, a nie zachodzi żadna odpowiedzialność finansowa państwa członkowskiego, Komisja może podjąć decyzję o ugodowym rozwiązaniu sporu.

6. W przypadku gdy Unia jest pozwany w sporze zgodnie z art. 9 ust. 2, który dotyczy odpowiedzialności finansowej Unii i państwa członkowskiego, Komisja nie może ugodowo rozwiązać sporu bez zgody zainteresowanego państwa członkowskiego. Zainteresowane państwo członkowskie może przedłożyć pełną analizę wpływu proponowanej ugody na jego interesy finansowe. W przypadku gdy państwo członkowskie nie zgadza się na ugodowe rozwiązanie sporu, Komisja może mimo wszystko podjąć decyzję o ugodowym rozwiązaniu sporu – pod warunkiem, że taka ugoda nie ma żadnych finansowych ani budżetowych konsekwencji dla zainteresowanego państwa członkowskiego – na podstawie pełnej i wyważonej analizy stanu faktycznego oraz uzasadnienia prawnego, przy uwzględnieniu analizy państwa członkowskiego i wykazaniu interesów finansowych Unii i zainteresowanego państwa członkowskiego. W tym przypadku art. 19 nie ma zastosowania.
7. Warunki ugody na mocy ust. 4, 5 i 6 nie obejmują działań ze strony zainteresowanego państwa członkowskiego innych niż wypłata kwoty pieniężnej.
8. Wszelkie ugody na mocy niniejszego artykułu podlegają zatwierdzeniu w drodze aktów wykonawczych. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 22 ust. 3.

Artykuł 15

Ugodowe rozwiązywanie sporów dotyczących traktowania przyznanego wyłącznie przez państwo członkowskie, w przypadku gdy państwo członkowskie chce zawrzeć ugodę

1. W przypadku gdy Unia jest pozwanym w sporze dotyczącym wyłącznie traktowania przyznanego przez państwo członkowskie, zainteresowane państwo członkowskie może zaproponować zawarcie ugody, jeżeli:
  - a) zainteresowane państwo członkowskie przyjmuje wszelką potencjalną odpowiedzialność finansową wynikającą z ugody;
  - b) wszelkie ustalenia dotyczące ugody są egzekwowane jedynie od zainteresowanego państwa członkowskiego; oraz
  - c) warunki ugody są zgodne z prawem Unii.
2. Komisja i zainteresowane państwo członkowskie podejmują konsultacje w celu oceny zamiaru zawarcia ugody przez państwo członkowskie.
3. Zainteresowane państwo członkowskie przedstawia Komisji projekt ugody. Uznaje się, że Komisja zatwierdziła projekt ugody, chyba że w terminie 90 dni od zgłoszenia przez państwo członkowskie projektu ugody zadecyduje ona inaczej w drodze aktu wykonawczego przyjętego zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 22 ust. 2, w związku z tym, że projekt ugody nie spełnia wszystkich warunków określonych w ust. 1 niniejszego artykułu. Po zaakceptowaniu projektu ugody Komisja podejmuje wszelkie niezbędne kroki w celu zapewnienia skuteczności ustaleń w ramach ugody.

Artykuł 16

Ugodowe rozwiązywanie sporów dotyczących traktowania przyznanego częściowo przez państwo członkowskie, w przypadku gdy państwo członkowskie chce zawrzeć ugodę

1. W przypadku gdy Unia jest pozwany w sporze dotyczącym traktowania przyznanego częściowo przez państwo członkowskie i państwo członkowskie uważa, że ugodowe rozwiązanie sporu leży w jego interesie finansowym, w pierwszej kolejności przeprowadza ono konsultacje z Komisją zgodnie z art. 6.
2. Jeżeli Komisja i zainteresowane państwo członkowskie zgadzają się na ugodowe rozwiązanie sporu, zainteresowane państwo członkowskie dokłada wszelkich starań, aby poczynić z Komisją ustalenia określające elementy niezbędne do wynegocjowania i wykonania ugody.
3. W przypadku gdy Komisja nie zgadza się na ugodowe rozwiązanie sporu, Komisja może - na podstawie pełnej i wyważonej analizy stanu faktycznego oraz uzasadnienia prawnego dostarczonych państwom członkowskim - podjąć decyzję o odmowie ugodowego rozwiązania sporu w drodze aktu wykonawczego. Ten akty wykonawczy przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 22 ust. 3.

ROZDZIAŁ V

Płatności wynikające z ostatecznego orzeczenia lub ugody

Artykuł 17

Zakres stosowania

Niniejszy rozdział ma zastosowanie w przypadku gdy Unia występuje jako pozwany w sporze.

Artykuł 18

Procedura płatności wynikających z orzeczenia lub ugody

1. Po otrzymaniu ostatecznego orzeczenia na podstawie umowy, skarżący może złożyć do Komisji wniosek o płatność wynikającą z tego orzeczenia. Wszelkich takich płatności wynikających z orzeczenia dokonuje Komisja, chyba że zainteresowane państwo członkowskie przyjęło odpowiedzialność finansową zgodnie z art. 12, w którym to przypadku państwo członkowskie dokonuje takiej płatności wynikającej z orzeczenia.
2. W przypadku gdy ugoda zgodnie z art. 13 lub 14 nie jest ujęta w orzeczeniu, skarżący może złożyć do Komisji wniosek o płatność wynikającą z ugody. Komisja dokonuje płatności wynikającej z ugody w odpowiednim terminie określonym w ugodzie.

Artykuł 19

Procedura w przypadku braku porozumienia co do odpowiedzialności finansowej

1. W przypadku gdy Unia występuje jako pozwany zgodnie z art. 9, a Komisja uważa, że płatność wynikająca z orzeczenia lub ugody lub koszty wynikające z odnośnego arbitrażu powinny zostać, w całości lub częściowo, pokryte przez zainteresowane państwo członkowskie na podstawie kryteriów ustanowionych w art. 3 ust. 1, stosuje się procedurę określoną w ust. 2–5 niniejszego artykułu.
2. Komisja i zainteresowane państwo członkowskie niezwłocznie podejmują konsultacje w celu osiągnięcia porozumienia co do odpowiedzialności finansowej zainteresowanego państwa członkowskiego, a w stosownych przypadkach – Unii.
3. W terminie trzech miesięcy od dnia otrzymania przez Komisję wniosku o płatność wynikającą z orzeczenia lub ugody lub koszty wynikające z arbitrażu Komisja przyjmuje decyzję skierowaną do zainteresowanego państwa członkowskiego, określając kwotę, która ma zostać wypłacona przez to państwo członkowskie. Komisja informuje Parlament Europejski i Radę o takiej decyzji i jej finansowym uzasadnieniu.

4. Jeśli w terminie dwóch miesięcy od daty wejścia w życie decyzji, o której mowa w ust. 3, zainteresowane państwo członkowskie nie wyrazi sprzeciwu co do określonej przez Komisję kwoty, zainteresowane państwo członkowskie zwraca do budżetu Unii kwotę wynikającą z orzeczenia lub ugody lub koszty wynikające z arbitrażu w terminie sześciu miesięcy od daty wejścia w życie decyzji Komisji. Zainteresowane państwo członkowskie ponosi odpowiedzialność za wszelkie należne odsetki według stawki mającej zastosowanie do innych środków pieniężnych należnych na rzecz budżetu Unii.
5. Jeżeli zainteresowane państwo członkowskie wyraża sprzeciw, a Komisja nie zgadza się ze sprzeciwem zgłoszonym przez to państwo członkowskie, w terminie sześciu miesięcy od otrzymania sprzeciwu państwa członkowskiego Komisja przyjmuje decyzję, zobowiązującą zainteresowane państwo członkowskie do zwrotu kwoty wypłaconej przez Komisję wraz z odsetkami według stawki mającej zastosowanie do innych środków pieniężnych należnych na rzecz budżetu Unii.
6. Decyzje podjęte przez Komisję zgodnie z ust. 3 i 5 zostają opublikowane w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 20

Zaliczki na poczet kosztów wynikających z arbitrażu

1. Komisja może przyjąć decyzję zobowiązującą zainteresowane państwo członkowskie do dokonania zaliczkowych wkładów finansowych do budżetu Unii w odniesieniu do przewidywanych lub poniesionych kosztów wynikających z arbitrażu. Taka decyzja dotycząca wkładów finansowych musi być proporcjonalna, uwzględniając kryteria określone w art. 3.
2. W zakresie, w jakim trybunał arbitrażowy przyzna Unii koszty wynikające z arbitrażu, zaś zainteresowane państwo członkowskie dokonywało okresowych płatności kosztów wynikających z arbitrażu, Komisja zapewnia przekazanie kosztów państwu członkowskiemu, które dokonywało płatności z góry, wraz z odsetkami według stawki mającej zastosowanie do innych środków pieniężnych należnych na rzecz budżetu Unii.

Artykuł 21

Płatność przez państwo członkowskie

Zwrot lub płatność dokonywana przez państwo członkowskie do budżetu Unii za płatność wynikającą z orzeczenia lub ugody lub koszty wynikające z arbitrażu, w tym te, o których mowa w art. 20 ust. 1 niniejszego rozporządzenia, uważa się za wewnętrzne dochody przeznaczone na określony cel w rozumieniu art. 21 ust. 4 rozporządzenia (UE, Euratom) nr 966/2012. Mogą one być wykorzystane na pokrycie wydatków wynikających z umów zawartych na podstawie art. 218 TFUE przewidujących rozstrzygnięcie sporów między inwestorem a państwem lub na uzupełnienie środków przeznaczonych pierwotnie na pokrycie płatności wynikających z orzeczenia lub ugody lub koszty wynikające z arbitrażu.

ROZDZIAŁ VI

Przepisy końcowe

Artykuł 22

Procedura komitetowa

1. Komisję wspomaga Komitet ds. Umów Inwestycyjnych ustanowiony na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1219/2012¹. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 4 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
3. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

---

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1219/2012 z dnia 12 grudnia 2012 r. ustanawiające przepisy przejściowe w zakresie dwustronnych umów inwestycyjnych między państwami członkowskimi a państwami trzecimi (Dz.U. L 351 z 20.12.2012, s. 40).

Artykuł 23
Sprawozdanie i przegląd

1. Komisja w regularnych odstępach czasu przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie szczegółowe sprawozdanie na temat funkcjonowania niniejszego rozporządzenia. Sprawozdanie to zawiera wszelkie odpowiednie informacje, w tym wykaz roszczeń wniesionych przeciwko Unii lub państwom członkowskim, odnośnych postępowań i orzeczeń oraz skutków finansowych dla budżetu Unii. Pierwsze sprawozdanie zostanie przedłożone do dnia ...^{*}. Kolejne sprawozdania przedkłada się następnie co trzy lata.
2. Raz w roku Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie wykaz wniosków o konsultacje otrzymanych od skarżących, roszczeń oraz orzeczeń arbitrażowych.
3. Wraz ze sprawozdaniem, o którym mowa w ust. 1, i w oparciu o swoje ustalenia Komisja może również przedstawić wniosek do Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczący zmiany niniejszego rozporządzenia.

---

^{*} Dz.U.: proszę wstawić datę: pięć lat po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 24

Spory wynikające z umów zawartych przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia

W odniesieniu do sporów wynikających z umów objętych art. 1 i zawartych przed ...^{*}, niniejsze rozporządzenie stosuje się jedynie do sporów, w których przypadku poddanie roszczenia arbitrażowi nastąpiło po dniu ...^{*} i które dotyczą traktowania przyznanego po dniu ...^{*}.

Artykuł 25

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący

W imieniu Rady
Przewodniczący

---

^{*} Dz.U.: proszę wstawić datę wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.